

Trouw – 22 augustus 2019 - SANDER BECKER

Een ode aan BACH

Songwriter Daniël Lohues is gek op Bach. In een nieuwe voorstelling met het ensemble Holland Baroque vertelt hij over die fascinatie. Hij groeide op aan het kerkorgel, verloor zich als puber aan de gitaar, maar bleef zijn oude liefde koesteren.

In Leeuwarden: 16 oktober 2019 – **20.30** – Harmonie Leeuwarden
Organisatie: Stichting Appassionata
www.appassionata-leeuwarden.nl

Entree: € 27,50 inclusief garderobe, pauzedrankje, programma
Kaartverkoop: www.harmonie.nl

DANIËL LOHUES LAAT ZICH IN ZIJN EIGEN LIEDJES OOK DOOR BACH INSPIREREN.

ILLUSTRATIE WOUTER JANSEN EN RYER BOXEM

Daniël Lohues (48) staat al decennia op de planken met lichte muziek. Als leadzanger, gitarist en toetsenist brak hij in de jaren negentig door met Drentstalige popliedjes die uitgroeiden tot landelijke hits. Maar achter de schermen koestert Lohues ook een enorme fascinatie voor de oude grootmeester Bach. Binnenkort toert hij zelfs rond met een Bach-voorstelling, samen met het barokgezelschap Holland Baroque.

Lohues zal het publiek vertellen over zijn persoonlijke band met Johann Sebastian Bach. De liefde kreeg hij van huis uit mee. Zijn vader, een organist en dirigent, nam hem als kleuter op de knie achter het klavier, zodat ze samen toetsen konden indrukken. "Ik deed de baslijn", herinnert Lohues zich. "Alleen die lage noten waren al prachtig, want Bach maakt van elke stem een melodie op zich. Als mijn vader vervolgens de bovenstem erbij speelde, wist je helemaal niet meer wat je hoorde, zo indrukwekkend."

Lohues raakte snel bedreven op het orgel. Als kind begeleidde hij twee koren, naast de gemeentezang in de kerk. Vriendjes vonden zijn hobby maar raar. Kwamen ze bij hem thuis spelen, zette hij een orgelplaat van Bach op, zo'n zwaar romantische uitvoering van Karl Richter. "Eén vriendje zei: 'Wat een Dracula-muziek!' Maar ik vond het geweldig."

In zijn tienerjaren kreeg Lohues er een gevaarlijke liefde bij: de gitaar. Zijn ouders weigerden hem aanvankelijk zo'n rebels instrument te geven, maar op zijn dertiende kreeg hij er toch een, van Sinterklaas. "Daarna ben ik linksaf geslagen en heb ik het kerkorgel achter me gelaten", zegt Lohues met enige spijt in zijn stem. "Ik ging in bandjes spelen. Daarna ben ik altijd in de lichte muziek gebleven."

The Stones, The Beatles en Prince verdrongen Bach met zijn barokke versieringen en zijn contrapunt. Toch is veel van Lohues' oude liefde blijven hangen. De orgelmuziek van Bach geldt voor hem nog steeds als het grootste wat er bestaat. Hij noemt het 'een van de hoogtepunten van de westerse beschaving'. "Ik luister er ontzettend veel naar. Thuis draai ik eigenlijk alleen klassiek. Vooral Bach. Zijn barokke taal versta ik zó goed. Hij raakt me diep. Mozart heb ik pas later leren waarderen. En aan Brahms kom ik pas de laatste jaren toe."

Het theaterprogramma is nog volop in ontwikkeling, maar Lohues weet al zeker dat hij de barok en de popmuziek niet met elkaar gaat vermengen. "Cross-over, daar ben ik geen voorstander van. Ik ga dus geen Bach spelen op de elektrische gitaar. Dat vind ik erg lelijk, zeker als je er ook nog drums onder zet. Het idee dat Bach moet swingen: vreselijk!"

In plaats daarvan wil Lohues in het ensemble meespelen op het orgel. Er is momenteel een kistorgel naar hem onderweg. Daar gaat hij waarschijnlijk de baslijnen op invullen. Het lijkt hem te gek om weer eens Bach uit te voeren, en dan nog wel in zo'n professionele setting.

Afwisselend zal het orkest ook liedjes van hemzelf spelen, bewerkt voor de barokke bezetting. Deels oude nummers, maar ook nieuwe.

Wat er zo mooi is aan Bach? "Daar denk ik de laatste tijd veel over na. Neem zo'n fuga. Die muziek zit zó knap in elkaar. Alles klopt. En het is ook nog heel mooi, diep en spiritueel. Als ik naar Bach luister, lees ik vaak in de partituur de baslijn mee. Dan merk je bijvoorbeeld dat de stem erboven een exacte spiegeling is van de bas. En of je Bach nou langzaam of snel uitvoert, zwaar of licht, zijn muziek blijft overeind."

De songwriter laat zich in zijn eigen liedjes ook door Bach inspireren, veelal onbewust. Hij streeft bijvoorbeeld naar eenzelfde logica in de bassen, en hij houdt de vorm van zijn liedjes heel strikt. Soms is de invloed een stuk directer. "Een paar liedjes voor mijn project 'Allennig' [alleen, red.] waren vrij klassiek van aard. Ik heb er af en toe ook een zelfgemaakt fuga'tje in gestopt. Of een Bach-trompetje, net als The Beatles."

In één lied, 'Alles gaat voorbij', citeert Lohues zelfs uit de Matthäus-Passion. Dan klinkt ineens de tekst: 'Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen', met in de begeleiding een klavecimbel. "Dat vind ik nou leuk, zulke kleine verwijzingen naar mijn held."

Daniël Lohues en Holland Baroque, tournee van 12 t/m 30 oktober. hollandbaroque.com